

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, József királyi herceg-utca 1.
(Bika-bérház.) — Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
FÜGGETLEN KISGAZDA, FÖLDMUNKÁS ÉS POLGÁRI PÁRTI ÚJSÁG

Egyes szám ára: 3 pengő
Előfizetést egyelőre nem veszünk fel.

Az értelmiségi polgárság az építő munkában

Írta: DR. NAGY VINCE

Mostanában minden oldalról felhangzik az értelmiségiek felé a kritika és tanács: ne álljanak fejbésűtöttan és kábán az események országútián, hanem álljanak be minél előbb a demokrácia építő munkájába.

Ezt hangoztattuk mi is a felszabadulás óta magánbeszélgetéseinkben és nyilvános gyűléseken.

A munkáspártok vezetői is ezt hangoztatják, különösen az utóbbi napokban és figyelmeztetik saját pártjaik túlsóit, hogy a demokratikus Magyarország felépítésénél nem lehet nélkülözni az intelligenciának haladó rétegét, mert még nincs elegendő utánpótlás a paraszti és munkásrétegekből az összes értelmiségi állások betöltésére.

Most már csak arról lehet szó, hogyan értelmezheti az építő munkába beállni akaró polgári intellektuel a demokráciához való esatlakozást.

Nem kétséges, hogy a Függetlenségi Frontban egyesült pártok sem egymás között, sem a csatlakozni kívánó értelmiségiekkel szemben nem kifogásolhatják, hogy a demokráciát támogatni akaró polgár az ő pártjaik közül melyikbe lép be. Amint mi, kisgazda- és polgáripártiak nem szólhatunk ellene, ha olyan polgár, aki meggyőződésből magáévá teszi a marx-i ideológiát, belép a munkáspártok valamelyikébe, éppúgy ezek sem kifogásolhatják, ha a demokratikus fronthoz esatlakozó értelmiségi a polgári pártok programját vallva hozzánk lép be.

Ezt a lelkiismereti szabadságot hangoztatnunk kell és felszabadítanunk az eddig pártokhoz nem tartozó polgárokat attól a gátlástól, attól az aggodalomtól, hogy kényerük és maguk és családjuk jövőjét veszélyeztetik, ha nem a munkáspártok valamelyikébe lépnek.

Elsősorban ilyen veszély nem fenyeget, mert őszintének és nemzetépítő fontosságúnak tartjuk a munkáspártok szolidáris összefogását a Nemzeti Frontban egyesült többi párttal. Tehát nekik is örülniök kell, ha a nem reakciós gondolkodású, de eddig apolitikusan élt, önálló és határozott állásfoglaláshoz nem szokott polgár az ő felfogását leginkább megközelítő pártot választja, ahelyett, hogy továbbra is minden színvállás nélkül, párthoz tartozás nélkül, társatlanul mint egy más csillagzatról idecsöppent idegen ögyelegne köztünk.

De a hozzánk polgári pártok valamelyikébe esatlakozó értelmiségi polgártól egyben elvárjuk és a leghatározottabban megköveteljük, hogy esatlakozása ne csak fizikai legyen, ne a belépő-nyilatkozat aláírásával és egy-két gyűlésen való közömbös részvétellel merüljön ki, hanem lélekben is történjék meg a bekapcsolódás a mi haladó demokráciánkhoz. És ha volt benne azelőtt bármiféle kétely és tartózkodás elveink elfogadásától, vesse el az abból a jó-

Kedden koradélután a Vörös Hadsereg több frontalakulata vonul át Debrecenen

Ünnepélyes fogadtatás lesz a főtéren - A pártok, szervezetek üdvözlik a győzelmes harcokból hazatérő felszabadító szovjet csapatokat

Mint értesülünk e hó 10-én, kedden délután 2 óra tájban a Vörös Hadsereg több frontalakulata vonul át Debrecenen. Nehéz, de győzelmes harcokból, több évi kemény küzdelem után térnek haza Nyugat felől ezek a csapatok. Utjuk Debrecenen vezet keresztül. Ezt az alkalmat megragadják a demokratikus pártok, a különböző szervezetek, hogy a győzelmes csapatoknak a felszabadításért hálájukat és tiszteletüket fejezzék ki. Az ország felszabadulását a német iga alól, a demokratikus átalakulás lehetőségét a győzelmes szovjet hadsereg hősi küzdelmei tették lehetővé. Ezért a hivatalos szervekhez esatlakozik a város lakossága, mikor a harcokból hazatérő es-

apatokat meleg üdvözlésben részesíti.

A frontalakulatok üdvözlése előreláthatólag a főtéren, az Alföldi palota épülete előtt levő hősi emlékműnél történik. Az átvonuló csapatok az állomás felől érkeznek a Piac-utca felé, majd a Csapó-utca felé betérve hagyják el a várost.

A fogadtatás előzetes terve szerint a főtéren a város és megye vezetői, a pártok és a különböző szervezetek képviselői rövid üdvözlő beszédeket tartanak, ezt követően díszmenetben vonulnak el parancsnokaik előtt a csapatok zeneszó mellett. Az ünnepélyes aktus színhelye körül helyezkednek el a pártok, szervezetek, intézmé-

nyek küldöttségei, míg a közönség az úttest két oldalán helyezkedhet el. Véglegesen még nincs elhatározva, hogy pontosan hol történik az üdvözlés, de az bizonyos, hogy a főtéren lesz, mint említettük, legvalószínűbben az Arany Bika előtti téren.

A város polgármestere már is felhívja a lakosságot, hogy az átvonulás napján a házakat lobogózzák fel.

Ugyanezen a napon a város területén levő orosz hősi emlékművek, re és magános sírokra koszorúkat és virágokat helyeznek el, hogy az élő harcosok mellett a tisztelet kijusson a halott harcosoknak is.

A moszkvai Pravda a spanyol fasizmus felszámolását követeli

A finn belügyminiszter felfedte a leplezett felkelési kísérlet hátterét

A Legfelső Szovjet Tanács kitüntette Mihály román királyt

A spanyolországi állapotok mindinkább magukra vonják a figyelmet. Moszkvában éberan tartják szemmel az ottani eseményeket. „Franco tábornok Hitler ügynöke” címmel a „Pravda” cikkét közölte. A cikk megállapítja, hogy a világ demokratái esatlakozással kérdik: Milyen háttérben lappangó misztikus erők hosszabbítják meg Franco uralmát. A demokrácia országok közvéleménye nem érti meg, miért van még mindig hatalmon Franco Spanyolországban, a fasizmus utolsó zugában. Nem véletlen dolog, hogy a fallangista kormányzat az egész európai háború ideje alatt hűségesen kiszolgált a fasiszta Németország érdekeit és Spanyolország most Németország feltétel nélküli fegyverletétel után a háborús bűnösök menedékhelyévé vált.

Franco most mesterének, Hitlernek bukása után a nemzetközi reakciónak és fasiszta baráti köröknek ajánlja fel szolgálatait. A nemzetközi reakciónak érdeke fűződik ahhoz, hogy az Ibériai félszigeten fennmaradjon a fasizmus. A németek nagy mértékben érdekeltvannak a spanyol ipar icsposziciójában, a vegyiparban, a villamosági, a hajó, a fémiparban és egyébben. Franco az utolsó hónap-

pokban legalább 30.000 németnek adott spanyol állampolgárságot. Spanyolország a fasiszta bandák központjává vált. Franco politikai egyenlenségét akar keltani a szövetséges nagyhatalmak táborában. Mint a News Week madridi tudósítója helyesen megjegyzi, a fallangisták a Szovjet-Únió és az angolszász államok közötti esetleges katonai összehúzásra építik fel számításukat, ennek az összehúzásnak kikérülhetetlenségéről beszélnek. Itt az ideje, hogy véget vessünk a fallangisták szégyenletes spanyolországi uralmának. Az európai béke és népek biztonsága megköveteli, hogy a legrövidebb időn belül felszámolják a fasizmus spanyolországi tüzfészket, fejezte be cikkét a moszkvai lap.

A moszkvai rádió ismertette azt az amerikai hírt, hogy a szakszervezetek tiltakozása következtében beszűntették az acélkivitel Spanyolország számára.

Az Egyesült Államok rádióállomása közölte, hogy az Ibériai veteránok bizottsága emlékiratot nyújtott át az Egyesült Nemzetek képviselőinek a háborús bűnösök megbüntetésére ügyében. Az emlékirat azt követeli, hogy Francót minősítsék háborús bűnösnek.

LEINO FINN BELÜGYMINISZTER

kijelentette a képviselőházban, hogy a finn reakciós elemek minden eszközzel akadályozni igyekeznek a kormány munkáját és meg akarják gátolni az ország új politikai irányzatának kifejlődését.

Zöld Sándor belügyi államtitkár lemondott

Székely Béla lett a vidéki főkapitány

Dr. Zöld Sándor belügyi államtitkár lemondott. Helyébe a Magyar Kommunista Párt Farkas Mihályt hozta javaslatba.

A miniszterelnök a belügyminisz-

ter elterjesztésére Székely Béla komáromi főispánt a magyar rendőrség vidéki főkapitányává nevezte ki.

Másfélmilliárd pengő az új birtokosok talpraállítására

A földművelésügyi miniszter tájékoztatása a mezőgazdaság kérdéseiről

Nagy Imre földművelésügyi miniszter tájékoztatta a sajtót a magyar mezőgazdaság időszerű kérdéseiről.

Bevezetőben közölte, hogy az ujságírók munkásságát méltányolva a Danesháza község mellett Biedermann-kastélyt 26 holdas parkjával az Ujságíró Szanatórium Egyesület részére kiutalta.

A miniszter a földreform fontosságát és jelentőségét méltatta. Most már alapjában véve befejeződött a földreform. Körülbelül 4 millió kat. hold került a nagybirtokosok kezébe, a kisemberek tulajdonába. Körülbelül 700.000 azoknak a száma, akik földhöz jutottak, akiknek telekkönyvileg is egyéni tulajdonába megy át a föld és azt től soha semmiféle

zan belátásból kiindulva, hogy ezt az országot a reakciós tengelyállamok leverése után semmi más nem építheti fel, ebben az országban sem őt, sem gyermekét és utókait más nem tarthatja el, mint a belső és külső demokratikus erők összefogása.

Ilyen lelki bekapcsolódásra ismételtlen felhívom a főváros és az ország polgárságának ama rétegét, amelyek idáig politikai semmittevésben várakozva nézték az eseményeket. Jöjjenek, álljanak be az építő munkába. Tegyük magu-

kévé egyik vagy másik párt programját és legyenek annak a pártnak őszinte, becsületes tagjai és támogatói s azon keresztül a demokratikus Magyarország újja építésének értékes munkálói.

De meggyőződés nélkül, egyéni érdekből, stréberségből ne közeledjenek a mi pártjaink felé. Aki még mindig jobboldalról, a letűnt antidemokratikus rendszer oldaláról várja balgán a maga napjának a felvirradását, az még átmeneti szállásnak se használja fel képzetűtő módon a demokratikus

pártok egyikét sem, mert előbb-utóbb ügyis belelátunk mindenki nek a veséjébe és kifesszük a szűrt az ilyen konjunktúrálovagoknak.

Visszont az őszintén demokratikus gondolkodású haladó értelmiségiek — ha alapos megfontolás után sem teszik magukéva a marx-i programot, hanem szilárdan állanak a polgári demokrácia elvi alapján — jöjjenek és esatlakozzanak a falusi és városi polgárt magában egyesítő Kisgazda és Polgári Pártba, amely a maga józan

tömegeire támaszkodva meg fog állni a maga lábán és nem lesz hűtlen az egyetemes nemzeti érdekekhez, a humanizmus, a demokrácia és a haladás követelményeihez.

A marx-i program meggyőződéssel lelki befogadása nélkül ne rohanjanak állásnyerés céljából a munkáspártokba és ne akarjanak azok jelvényeinek zomblyukban hordozásával meg nem érdemelt pozíciókba jutni. A munkáspártoknak nincs szükségük kétszínű szerencsevadászokra.

hatalom el nem veheti. További fontos probléma a telepítés kérdése. A népellenes elemek, a Volksbundisták földjein a telepítés már folyamatban van. A telepítési problémái még ezután kerülnek megoldásra. Nagy sikere a fiatal magyar demokrációnak a tavaszi vetés, illetőleg az, hogy a termő terület 85 százalékát, nagyon sok helyen 100 százalékát megműveltük, hallatlanul nehéz körülmények között. Most az aratás ideje jött el. Új jelszavunk: egyetlen szem gabona se menjen veszendőbe. Nagy súlyt helyezünk a cséplési üzemanyag biztosítására. Reméznünk kell a munkabéreket. A reakciós elemek befolyására túlzott követeléseket támasztanak. A mezőgazdasági munkásságnak is áldozat

Dr Mikola Bálintot és vitéz Papp Albertet öt évi kényszermunkára, állásvesztésre ítélte a népbíróság

Dr. Vajthó Lajos kétféle börtönt kapott, de felmentette a népbíróság a népellenes bűncselekmény vádjára alól és nyugdíját is megőrizte — Az ügyész súlyosbításért fellebbezett

A debreceni népbíróság szombaton fejezte be dr. Vajthó Lajos pénzügyigazgató, dr. Mikola Bálint pénzügyigazgatóhelyettes és vitéz Papp Albert pénzügyi főfelügyelő bűnügyében a fő tárgyalást. A népbíróság pénteki végzése alapján elsőnek Kelemen Jenő — aki időközben elhunyt, öngyilkos lett — vallomását olvassa fel Tomola Béla dr. tanácselnök, tárgyalásvezető. Kelemen, akinek felesége, osztályfőnöke volt dr. Mikola, súlyosan terhelő vallomást tett Mikolára. Vallomása szerint dr. Csire Ferenc nem vállalta a zsidó javak bejelentését, leltározását, az azzal való foglalkozást, helyette Mikola vállalta, aki így akart soronkívül előlépni és érdemeket szerezni. Szerinte dr. Mikola mondotta az értekezleten, hogy a legdurvább eszközökkel is el kell venni a zsidóság vagyonát, amelyet összeharcsoltak és vegyék el még a jeggyűrűket is. Mikola fegyelmi eljárás és állásvesztéssel, internálással fenyegette meg azt a pénzügyi tisztviselőt, aki nem akarta elvállalni és végrehajtani a zsidó értékek összeszedését.

A vallomás felolvasása után több, az akkori kormány által kiadott rendeletet ismertett a népbíróság, közte azt is, hogy a zsidó házastársak jeggyűrűit nem kell bejelenteni és elvenni, csak akkor, ha a jeggyűrűben drágakő is van.

A PERBESZÉDEK

Az iratok ismertetése után az elnök a bizonyítási eljárást befejeztek nyilváníttotta. Elsőnek dr. Daróczy István népbíró beszélt a vád részéről. Ez a bűnügy — mondotta — korpék az 1944. évből, korpék az egész leltárt rosszemléktől rendszernek. Annak a korszaknak korpéja, amely az emberek személyes szabadságát is elvette, az emberi méltóságot, becsületet sárba taposta, emberek ezreivel állatmódra és annál is rosszabbul bánt. Az akkori hatalom urainak nem volt elég az emberkínzás, a zsidóság vagyona, értéke is kellett és úgy motoztak embereket, kínoztak, ahogy a rablógillyókot sem. Dr. Mikola adta ki az utasítást, hogy a zsidók összeharcsolt vagyonát — ahogy ő mondta — kobozzák el, a többiek tudták, helyeselték így hozzájárultak ehhez. Minden tisztességes ember legbecesebb kincse, emléke a jeggyűrű, amely a sűrű el-kíséri és mégis elvették. Nem elég volt a rendelet adta lehetőség, többet, mindent elvittek, így akartak érdemeket szerezni, hogy előre mehessenek a ranglétrán. Nem a tisztviselők görögnyős útját választották, hanem előreteltek tizezrek nyomorúsága után is. Azok, akik a személyes szabadság ellen vétettek, még nem kerültek a népbíróság elé, de itt vannak azok, akik a magántulajdon ellen vétettek. Három ember áll most a bíróság előtt — folytatta — akik 15 ezer ember kirablásában bűnösök. Ha a kis tolvaj, a rabló megkapja a megérdemelt büntetést, akkor az, aki 15 ezer embert juttatott koldusbotra, ennyi embert fosztott

tot kell hozni. Messzeemenő előkészületeket teszünk az őszi szántásra. A Vörös Hadsereg ellenőrző bizottsága nagymennyiségű vetőmagot szabadított fel és jószággállományt, lovakat boesajított rendelkezésre. Fokozott gondoskodás történik a gyümölcs- és zöldségtermés hasznosításával kapcsolatban. Szárítókat állítottunk üzembe. Legfőbb gondunk az új birtokok talpraállítása, erre a célra másfélmilliárd pengőt kívánunk fordítani. Legnehezebb kérdés az állattenyésztés talpraállítása. Jószágvásárlásokat fogunk eszközölni.

Záróképpen a miniszter a falu és város közfogatát és a mezőgazdasági újjáépítés szükségességét hangoztatta

és fosztott ki az nyerve el méltó büntetését.

Ezután dr. Sutor Béla ügyvéd dr. Mikola Bálint védelmében beszélt és sorakoztatta fel azokat a körülményeket, amelyek Mikola mellett szólnak, felmentést kérve. Dr. Balassa Zsigmond ügyvéd Papp Albert ártatlanságát hangoztatta és kért felmentést. Végül dr. Pényes Endre ügyvéd dr. Vajthó Lajos képviselőtében tartott hatalmas védőbeszédet. Először is hálás köszönetét fejezte ki a Mindenhatónak, hogy 16 hónapi szenvedés, deportálás után újra védelmet láthat el, újra a bíróság előtt működhet. Majd rámutatott arra, hogy a mai kormányzat, a mai rendszer sem ismer kollektív felelősséget, csak a csendőrségnél mondta ki, de ott is van kivizsgálás. Szerinte ebben az ügyben sem lehet kollektív felelősséget megállapítani. Majd rámutatott arra és pontról pontra kifejtette, hogy dr. Vajthó nem tudott a jeggyűrűk erőszakos elvételéről és a többi vádpontban sem felelős. Vácolta Vajthó jellemét, aki nem volt konjunktúraember, tisztességes, tehetséges munkaerő, aki szociális érzésű is volt. Kérte, hogy a népellenes vád alól, hogy a kellő ellenőrzést elmulasztotta volna — mentse fel. Ezután a háborús bűncselekmény vádjával foglalkozott. Dr. Vajthó Lajosnak a közigazgatási bizottság ülésén elmondott beszédében nincs háborús uszítás, nem foglalt állást a háború továbbfolytatása mellett. Ha így vesszük a dolgot, akkor minden pap és lelkész, aki megáldotta a zászlókat, akik a győzelemért imádkoztak, a népbíróság elé kerülnek. Idézett Veres Péter, Petőfi Sándor, Ady Endre munkáiból, akik nagy vonásokban azt mondták el, amit Vajthónál vád tárgyává tetek. Kérte, hogy eme vádpont alól is mentse fel a népbíróság Vajthó Lajost.

Ezután a vádlottakat illette meg az utolsó szó joga. Mikola és Papp Albert nem kívántak szólni, dr. Vajthó Lajos kérte, hogy vegye figyelembe a népbíróság 33 évi tisztességes közlistviselői pályáját és igazságos ítéletet, felmentést kért.

AZ ÍTÉLET

A népbíróság kétórás tanácskozás után hirdetett ítéletet. Bűnösnek mondotta dr. Mikola Bálintot népellenes bűncselekményben és ezért öket 5—5 évi kényszermunkára, állásvesztésre ítélte, öt évi politikai jog felfüggesztésre, de ellátatlan családtagjai nyugdíjgényét fentartja és megállapítja. Dr. Vajthó Lajost a népellenes bűncselekmény vádjára alól felmentette a népbíróság, de megállapította bűnösségét háborús bűncselekményben beszéde miatt és az enyhítő szakaszok alkalmazásával kétévi börtönrre, állásvesztésre ítélte, de nyugdíját meghagyja a bíróság és 25 napot kiöltöztetnek vesz eddigi fogságával.

A bíróság megállapította Mikola és Papp bűnösségét népellenes bűncselekményekben, hogy a zsidóktól jogtalanul elvették a jeggyűrűket is és egyes személyek vagyoni romlását idézték

el, azonkívül azt, hogy a rendeleten túlmenően jártak el, Papp Albertnél, hogy a zsidóvagyon leltározásánál nem gondoskodott megfelelően a raktározásról és átvette a jogtalanul összeszedett gyűrűket. Vajthót eme vádak alól felmentette a népbíróság, mert nem tudott a dolgokról és nem állapítható meg a felelőssége. Vajthó bűnösségét a közigazgatási bizottság előtt elmondott beszéde ama kitétele miatt állapította meg a bíróság, hogy „ennek a sorsdöntő harcnak győzelmétől függ hazánk, családjunk léte vagy pusztulása, fennmaradása” — és ez alkalmas volt a háború továbbfolytatására való buzditásnak. Mikolánál és Pappnál súlyosbítóknak vette hivatali állását, enyhítőnek családi állapotát és ezért ellátatlan családtagjai számára a

nyugdíjgényét fentartotta. Dr. Vajthónál több enyhítő körülményt észlelt és ezért nyugdíját sem vette el.

A népbíró minden esetben súlyosbításért, dr. Vajthónál a felmentés miatt is fellebbezést jelentett be.

Sutor Béla és Balassa Zsigmond fellebbezést jelentettek be a kényszermunka büntetés kiszabása miatt. Úgy Mikola, mint Papp beteg, klinikai ápolásra szorul, Papp 61 éves, szívujaja is van, így nem volt kiszabható kényszermunka, hanem helyette börtönt kellett volna a védelem szerint kiszabni. A bíróság a fellebbezéseket elfogadta és felterjeszti a Népbíróságok Országos Tanácsához és egyben Mikola, Papp, dr. Vajthó előzetes letartóztatását a jogerős ítéletig fentartja.

Az iparosság sérelmei és kívánságai

Az iparosok jövő vasárnap egész napon át dolgoznak a vasút újjáépítésén

A debreceni iparostársadalmi pán-téken délután Gacsárdi Mihály párttitkár elnöke alatt nagygyűlést tartott, amelyen nagyfontosságú jelenleg dr. Harsányi Imre kamaral titkár, Kokadi Károly fogalmazó is. Az elnöki megnyilvánulás Gacsárdi Mihály elnök a debreceni iparosság néhány súlyos sérelmére mutató kérdésekről tanácskozott. A nagygyűlés rá is kérte a résztvevő tagokat, hogy hozzászólásaikkal keressék meg a módját a panaszok orvoslásának.

Ezután Harsányi Imre szólt fel. Rámutatott arra, hogy az iparosság tartozik viselni a társadalombiztosítás terhélt 100%-ig, ezzel szemben az OTI igazgatásban csak egy csekély töredék képviselteti joga van. Mint ahogy nem lehet viselni terheltek jogok nélkül, éppen úgy nem lehet jogokat követelni terhelés nélkül sem. Úgyanez az eset az alkalmazottak kereseti adójában, amikor a munkásság demokratikus államot követel ugyan, de annak fenntartásához adófizetésével nem járul hozzá. Ezek mind olyan hibák a mai helyzetnek, amelyek jöhetnek átmenetiek, de mégis közmegegyezés érdekében sürgősen orvoslandónak tartja. Ma a kispáros nincs abban a helyzetben, hogy a pillanatnyilag nyakába szakadt terheltek elviselje, különösen pedig nem tudja elviselni azt, hogy visszamenőleg terheltesék meg, olyan eszakkal, amelyekre nézve még csak hozzávetőleges tájékoztatással sem szolgáltunk részre.

Utána dr. Balog Elemér, a kommunista párt titkára, adott felvilágosításokat az iparostársadalomnak. Múlt év novemberében — mondotta — az összes demokratikus pártok hozzájárultak és kimondották, hogy magántulajdon alapján állanak és határozottan el kell mozdítani, segíteni kell a magántulajdonosokat. Ebben az országban a kispárosnak egy pillanatra sem kell félnie attól, hogy a

demokratikus pártok minden erejükkel ne álljanak mellette. Az újjáépítés érdekében öszelgőre hívja fel a dolgozókat társadalmi többlet hozzájárulására után Nagy Sándor elnök az ipartestület által előterjesztett határozati javaslatot olvasta fel. Ennek értelmében tiltakoznak az ellen, hogy iparosok az OTI felment díjait visszamenőleg április elsőjétől fizessék. Kívánják az onkormányzatokban az iparosok megfelelő arányú részvételét.

Elfogadták az ipartestület kebelében felállítandó anyagbeszerző csoportra vonatkozó terveket.

Az alkalmazottak kereseti adójának fizetését a szakaszvezetőkkel való meztárgyalás után kívánják rendezni. E kérdésben szoros együttműködést óhajt a szakaszvezetők tanácsával. Tárgyalta a nagygyűlés az iparostanonok ügyét is. A felszólalásokból az tűnt ki, hogy az iparostanonok fogalma megváltozott az utóbbi időben. Szerelmes a tanonok magas órábre le. Ez egyben felterjesztést intéznek az iparügyi miniszteriumhoz.

A debreceni iparostársadalom részt kíván venni a vasút újjáépítésében s ezért elhatározta, hogy a jövő vasárnap teljes napon át dolgoznak a vasúti pályavetési helyreállításán. Az iparosok ezenkívül közvetlen szakmai munkával is hozzájárulnak a nagy cél érdekében — az egyes szakaszvezetők most átadják meg, hogy mit juttatnak a vasutasoknak.

Szabó Mihály a fuvarosok megfizethetetlen szolgálatáról beszélt. Kérte, hogy a túlzott árak ügyében a hatóság sürgősen intézkedjen a díjak megállapításával.

Deutsch Rihárd az iparostanonok túl magas fizetését tette szóvá és sürgős intézkedést kívánt a feleletképpen ellen. Elhatározták, hogy az illetékes hatóságokat megkeressék az intézkedések megtételére.

Kenyérgabona beszolgáltatás

Az 1945. évi termései kenyérgabona beszolgáltatása, forgalma és felhasználása tárgyában kiadott 102.900/1945. K. M. rendeletnek a gazdálkodókat érintő főbb részeit a következőkben hozom az érdekeltek tudomására:

A gazdálkodó köteles az 1945. július hó 15. napjáig a föld fekvése szerint illetékes községi elöljáróságnak — Debrecenben a Gabonairodának (Városi Adóhivatal udvarán) bejelenteni szántóterületének teljes nagyságát és az 1945. évben búzából, rozsból, kétszeresből, kölesből, árpából, zabból, burgonyából és kukoricából learatásra kerülő szántóterületének nagyságát.

A bejelentés valóságát ellenőrizni fogom.

Ha a gazdálkodónak több község területén van szántóföldje, de azok külön gazdaságnak nem tekinthetők, a bejelentést összes földjére vonatkozólag egy helyen, a gazdaság központja szerint illetékes községi elöljárósághoz (Debrecenben a Gabonairodában) kell megtenni.

A gazdálkodó a kenyérgabonából learatott terület minden kat-holdja után a cséplés befejezésétől számított 15 nap alatt valamelyik kijelölt kereskedőnek hatósági áron a következő mennyiséget köteles megvételre felajánlani. Ha a learatott terület 2 kat. holdat nem haladja meg, holdanként 25 kg-ot, 2 kat. holdon felül 4 holdig holdanként 50 kg-ot, 4 holdon felül 6 holdig 60 kg-ot, 6 holdon felül 8

holdig 80 kg-ot, 8 holdon felül 10 holdig 100 kg-ot, 10 holdon felül 20 holdig 120 kg-ot, 20 holdon felül 30 holdig 150 kg-ot, 30 holdon felül 50 holdig 200 kg-ot, 50 holdon felül katasztrális holdanként 250 kg-ot.

A learatott búzaterület után búzát, rozs vetőmagot is meg kell beszolgáltatni.

A gazdálkodó, továbbá az, aki a gazdálkodótól természetbeni járandóság fejében kenyérgabonát kapott, ipari termékek ellenében kenyérgabonát szolgáltatni lehet.

Az ilyen módon szolgáltatott kenyérgabonát a megbízott szövetkezetek a megállapított áron vásárolják meg, de ugyanakkor a beszolgáltatónak utalványt ad arra, hogy a vételár 25%-ért a közellátásügyi miniszter által megállapított kedvezményes áron ipari terméket vásárolhasson.

Az a gazdálkodó, aki kenyérgabona beszolgáltatásra köteles, csak a beszolgáltatási kötelességének teljesítése után adhat el kenyérgabonát ipari termékek ellenében.

A megbízott kereskedő köteles a vételre felajánlott kenyérgabonát hatósági áron megvásárolni és a vételről vételi jegyet kiállítani, melynek egy példányát az eladó gazdálkodó kapja meg.

A községi elöljáróság (Gabonairoda) a vételi jegynek hozzá érkező másik példányára alapján a beszolgáltatást ellenőrzi. Ha a gazdálkodó a beszolgáltatást nem teljesíti és a eljlesztést felszólításra sem igazolja, a beszolgáltatás iránt — a szükséghez képest karhatalom igénybevételevel — fogok intézkedni.

A gazdálkodó az 1945. évi termései köteles elsősorban a beszolgáltatást teljesíteni, másodsorban vetőmagszükségletéről gondoskodni, a háztartás és egyéb gazdasá-

gi szükséglet kielégítése után megmaradó kenyérgabonáját vagy ipari termék ellenében szolgáltatni lehet, vagy szabadpiacon értékesítheti.

Kenérgabonát, vagy — a korpán kívül — annak örömeitől takarmányozásra felhasználni tilos. A kenyérgabona és örömeinek szállítása az ország területén korlátozás alá nem esik. A rendelet megszegése vagy kijátszása szigorú büntetést von maga után. A rendelet a Magyar Közlönyben 1945. július 1-i 66. számában jelent meg.

Végh Dezső
h. polgármester.

A letébehelyezett ezer pengősök beváltása

A pénzügyminiszter rendeletére megkezdődik a letébehelyezett ezerpengős bankjegyek beváltása. Elsősorban a 4000 pengős kis tételű ellenértékek visszaváltását rindlik el. Ezt mindazok visszakapják, akik 4000 P-t helyeztek letétbe. Az egészségügyi intézmények, szociális intézmények és egyesületek, valamint egyházi intézetek, pártok és szakaszvezetők is rövidesen visszakapják a letébehelyezett összegüket. Budapest területén júli 21-ével, vidéken augusztus 1-ével kezdődik meg a visszaváltás.

Letartóztatták dr. Miskolczy Ágostont

A budapesti főkapitányság politikai osztálya letartóztatta dr. Miskolczy Ágost polgármestert, aki évtizedeken keresztül elnyomta a dolgozókat jogait és a politikai harcokat közönséges gonosztevéként kezelte.

Szervezkedjék a tisztviselő társadalom

A Független Kisgazda Párt tagozata tegnap Boldogh Kálmán elnökletével ülést tartott. Dr. Gulyás József a tisztviselők telegigényével foglalkozott és indítványára a taggyűlés kimondotta, hogy a telegigényeket sürgősen összeírják és illetékes helyre juttatják.

Boldogh Kálmán rámutatott azokra a sérelmekre, melyek a tisztviselőtársadalmat a státuszrendelési rendelet érték. Hangoztatta, hogy itt az ideje: állapítsák meg a hivatalos munkaidő tartamát, valamint rendezzék a nyári szabadságolások kérdését. Nagy Sándor szorosan a munkaidő kérdésénél erőszaktevéket véleményét is meg kell hallgatni Boldogh Kálmán ezután kifejtette, hogy a város nagy kiterjedése indokoltá teszi, hogy a fővárosi tisztviselők számára megállapított pótdíj mintájára Debrecenben is bevezessék a közlekedési pótdíjat. Kifogásolta, hogy a fővárosi tisztviselők 50 százalékkal magasabb javadalmazásban részesülnek, holott a megélhetési index nem mutat ekkora eltérést. Nem a budapesti tisztviselők javadalmazása magas, hanem a debrecenieké alacsony.

Boldogh Kálmán végül bejelentette, hogy mindezeket a debreceni tisztviselőkre sérelmes pontokat egy szűkebbkörű szakbizottság fogja megvizsgálni, illetve kidolgozni azokra vonatkozó javaslatokat. A javaslatokat azután a Kisgazda Párt útján illetékes helyekre eljuttatják.

Nagy Sándor felszólalásában hangsúlyozta, hogy a tisztviselőtársadalom ma is a támadások pergőtüzeiben áll. Ezeket a támadásokat a demokratikus tisztviselők nem érdemlik meg.

Dózsa György rámutatott arra, hogy eljött az ideje a nyílt kiállásnak. A magyar demokrációnak nincs szüksége megbújó, latolgató emberekre. Dr. Gulyás József kijelentette, hogy a Független Kisgazda Párt az egyetlen párt, mely eddig hangot adott a tisztviselők követeléseinek. A tisztviselőtársadalom egységesen sorakozik a párt tömegeihez.

Megnyílt a Maroshid

Az ország újjáépítésének igen nagy szerepe van. Megnyílt Makó mellett a Maros-híd, Eddig a Duna-Tisza között és a Tiszántúl között az Alföld déli részén a vasúti összeköttetést csak nagy kerüléssel lehetett lebonyolítani. Most, hogy ez a híd elkészült, a forgalom lebonyolítható Szege-Makón Békéscsábáig. (MTT)

A MAGYAR CIONISTA SZÖVETSÉG
tojyo no 8-an vasarnap délután
4 orakor a hitközség tanácstermé-
ben tartja alakuló és választó
gyűléset

Debrecenben négy törvényszék igazolási ügyeiben beadott fellebbezések kerülnek tárgyalásra

Az igazolóbizottságok működési rendjével kapcsolatban a miniszterelnök a napokban igen fontos rendeletet bocsátott ki, amely az igazolási eljárásban lényeges változást hozott. A régi rendelet szerint az állásvesztésre és nyugdíjazásra szóló határozat ellen nem volt fellebbezési joga az érdekeltnek. Az új 4080/1984. M. E. számú rendelet a fellebbezési jogot megadja és ilyen ügyekben a Táblák székhelyén működő népbírószékeket jelöli meg döntő fórumnak.

Az eljárás szerint a fellebbezést 3 nap alatt be lehet jelenteni szóban az igazoló bizottság elnökének, de lehet írásban is ugyanezen idő alatt beadni.

A népbírószék az iratokat nyolc nap alatt köteles írásbeli indítványával együtt felterjeszteni a népbírószéki tanáchoz. Indítványában

a népbírószék azt is megjelöli, hogy az iratok alapján milyen határozathozatalt lát megokoltnak. Az új rendelet megengedi a védő közreműködését is, aki az iratokat megtekintheti. Az igazolási ügyekben tartott népbírószéki tárgyalás nyilvános. A bíróság a fellebbezést visszautasíthatja, vagy az igazolóbizottság határozatát helybenhagyhatja. Megengedi a határozat megváltoztatását, megsemmisítheti, új határozatot hozhat, sőt az igazolási eljárást meg is szüntetheti. Az új rendelkezés ilyen ügyekben a további fellebbezés jogát kizárja.

Az új rendelkezés szerint tehát a debreceni népbírószéknek jelentősen megszaporodik a munkája, mert a debreceni ítéletábrá területez négy törvényszék tartozik, melynek ügyei itt kerülnek tárgyalásra.

ják, utcát kapott Madách Imre a Homokkertben.

A Hatvan utca szürke elnevezés alatt mindenki azt érte, hogy valamikor régen arra jártak a debreceni kereskedők Hatvan irányában. Debrecen történései kiutatták, hogy a Hatvan utcának semmi köze sincsen Hatvan városához. Az utca elnevezés azt örökölte meg, hogy Ós-Debrecen tanácsában hatvan derék polgár foglalt helyet, akik önfeláldozóan tevékenykedtek városunk jólété és előre haladása érdekében.

Számos utca van még Debrecenben, amelynek nevéhez sok érdekesség fűződik. A Darabos utca nevét például a Darabos családtól nyerte, mely szintén jelentős szerepet vitt az 1600-as években a város ügyeinek intézésénél. Az újabb időkben Rothermere lord nevére elnevezték a Darabos utcát, melynek lakói a mostani háborús évek alatt azzal a kéréssel fordultak a városhoz, hogy szüntessék meg az új nevet és kereszteljék vissza az ősi Darabos utcára, mely ma is így él a köztudatban. A kérelemnek teljesítésére remélhetőleg az új utcaelnevezések alkalmával sor kerül.

A kiküldött bizottság munkája nem egyszerű. Alapos megfontolást igényel, mert javaslatok úgy akarja elkészíteni, hogy az új utca nevek a város múltjával és az ország történetével legyenek kapcsolatban, továbbá legyenek az utca névsorban szociális elnevezések, valamint különleges események megörökítésére alkalmas nevek. Természetesen kifejezésre kell jutnia a német iga alóli felszabadulás eseményeinek is, valamint a demokráta szellemet képviselő események elnevezésének is. A jó munkához idő kell, ezért nem szabad elhamarkodni a kérdés megoldását.

A „Debrecen” szívesen látja az új utcaelnevezések ügyében a hozzászólásokat is. Erre a nyilvános ankétára felhívjuk a város közönségének figyelmét. (b. s.)

A debreceni újságírók GÖRBE ÉJSZAKÁJA lesz az első békebál

Két hét múlva, július huszonegyedikén, szombaton este a debreceni újságírók megajándékozzák ezt a várost az első békebállal.

Hajnaltól mulatsággal rendezik meg az újságírók jólelt intézményi javára az Arany Bika szálloda összes helyiségeiben, tehát a nagyteremben, a földszinti hallban, a Booskai teremben és a fehérszalomban jelmezös görbe éjszakakajukkal. Külön rendező bizottság gondoskodik arról, hogy az újságírók görbe éjszakája hosszú időre felejthetetlen legyen azok számára, akik ezernyi szenvedés és megpróbáltatás után, mondjuk ki nyíltan: az éjszaka vegre istenigazában mulatni akarnak.

Hajnaltól tart majd a mumi! Harom zenekar gondoskodik arról, hogy zenében ne legyen hiány. A legpróbb részletekben is visszavarázsolják a debreceni újságírók erre az éjszakára a béke éjszakai rendezését boldog béke igazi mámoros hangulatát. Ezen a görbe éjszakán lesz minden, amire sokan már csak emlékezni tudnak. A debreceni kirakatokban hamarosan jarni fogja a közönség azokat az értékes nyerevényeket, amelyek ezen az éjszakai kisorsolásra kerülnek. A konferé és szórakoztatás mellett majd a tanparkerttet, a görbe éjszakai megválasztják a bakaratyot és külön satorban az oszakaú, ezereves jóvendőmődo jósolja meg mindenki boldogságát.

Aztános kívánságnak tesznek elég az újságírók, amikor a görbe éjszakai jelmezballal rendezik meg, de úgy, hogy a jelmez azért nem kötelező. A legszebb és legötletesebb jelmezeket díjazni fogják.

Célszerűségi szempontból, hogy a békebál bármikor megleljen, a sokirányú a tornasvirsing élvezze a közönség.

Par nap múlva megjelennek a bál plakátjai a hirdetési oszlopokon és lapunk közölni fogja azokat a helyeket, ahol a bál jegyei elővetelben kaphatók lesznek.

Gyógynövénybevaltók az újjáépítésben

Napjaink egyik legégetőbb problémája a gyógyszerellátás kérdése, hiszen a fasiszták mindent pusztító dühe nem kímélte az olyan nagyon fontos gyógyszerkészleteket, gyógyszeripari vállalatokat sem. Ma a gyógyszerre részoruló dolgozó úrs gyógyszerárakra talál, vagy ha mindenképpen rá van utalva, kénytelen megvenni fantasztikus áron a sokszor életet jelentő orvosságot.

Az első lépést a hiányok leküzdésére a Tiszántúli gyógynövénybevaltók tették, amikor július 24-én tartott alakuló gyűlésükön elhatározták a Kereskedő Társulat keretén belül szakszervezetbe tömörülést, valamint szövetkezet alakítását. Célul tűzték ki a belföldi piac mielőbbi ellátását gyógynövényekkel. Később az exportot, a gyógynövénygyűjtés minél szélesebb rétegekre való kiterjesztését, hogy minél kevesebb vesszen kárba a magyar föld ezen ingyen kapott drága ajándékából. Mert bizony mindezekre, főként szervezőtevékenység miatt milliárdos értékek mentek kárba.

Július 15-én a Kereskedő Társulat üléstermében délelőtti 11 órakor nagygyűlést tartanak, melyen az összes tiszántúli gyógynövénybevaltók jelen lesznek, hogy onnan szétszélve megindítsák azt a hatalmas munkát, mely az ország dolgozó egészségének helyreállításához vezet és ezen keresztül szolgálja az országépítés magasabb munkáját.

Felhívás

Felkérem mindazon egyéneket, akik kényzsértárvollétem alatt lakásomból, tanyámról, üzememből, raktáramból ruhaneműket, lakberendezési tárgyakat, bútort, edényeket, kész-, félkész- és nyersbőröket, esztergált és szírozott anyagot, szerszámokat, vagy bármit elvittek, hogy azokat napon belül visszaszállítani sziveskedjenek. Ellenkező esetben a szemtanuk által megnevezetteket a rendőrségénél feljelentem. Kovács Ferenc tőrmester Debrecen, Teleki-utca 56/58.

Budapestre 3 tonnás gépkocsival hétfőn reggel személy- és áruszállítást vállalkoz. Érdeklődés: vasárnap Hatvan-u. 1. 1. 8.

PETRÓLEUM GÉPZSÍR SZÍJVIASZ VESZPRÉMY
Széchenyi-u. 3. (Halköz)

PÁRTELET

A Független Kisgazda Párt felhívja azokat, akik a párt útján rádiókészüléket kaptak, hogy július 9., 10. és 11-én párt helyiségünkben adatkiegészítés végett jelenjenek meg.

A Független Kisgazda Párt gazda-pozotata ma délelőtti 10 órakor a párt helyiségben fontos értekezletet tart.

Az Ifjúsági Szervezet ma délután 5 órakor tartja tanácsulátját.

TAKARÓT, POKRÓCOT, ÚJAT ÉS HASZNÁLTAT MAGAS ÁRON VESZÜNK ÁDÁM ÉS VAS
Csapó-u. 30.

MEGNYILT!
a Szénássy TÁNCISKOLÁJA Bajdosó-u. 1 a katolikus Otthonba
Minden vasárnap délután fél 5 órakor óráztat. Tanterafolyam kezdődik beiratkozás óráztatna alkalmával.

Gyermek művészi és igazolvány felvételek GISSER fotónál
Piac-utca 43. Svetits.

EZÜST ÁRUT PINTÉR GUSZTÁVTÓL
Aranyat, ékszeret magas áron veszek. Javításokat olcsón készítek. Ferenc József-út 18. sz.

FÉRFI SZÖVET
férfi ruha, szabó kellék, textilárú vétel-eladás
VÁGÓ SÁNDOR
Piac és Széchenyi-u. sarok.

DAUER, víz-vasondulálás, manikür és úrifodrászat BALLA IMRE fodrászmester
Csapó-utca 90. Sarok üzlet.

ÚJ RÖKAMIE, SEZLON, FOTELEK, SZÉKEK BARANYAI kárpitosnál
Hadházi-u. 21.

VÖRÖSRÉZ ÉS FÉM hulladékot legmagasabb áron vásárol LANGER és KATZ ócska vastelepe
Hatvan-utca 62. szám.

Vagyonmentő, Bádógos-u. 1.

Zöld LUCERNA
lábon eladó vagy szalonnáért, zsírért elcserélhető. Szekfü-u. 13

Debrecenben 120 utcanév megváltoztatása időszérú

Debrecen utcanéveinek megváltoztatását határozta el a törvényhatósági bizottság közgyűlése. A névváltoztatások előkészítésére kiküldött bizottság Vass Károly h. polgármester elnöke alatt már több értekezleten foglalkozott a kérdéssel s megállapította azokat az irányelveket, amelyek az új utcaelnevezéseknél a város történelmi múltja, a nemzeti hagyományok, a kultúra és a mai idők szemlének szempontjából figyelembe jöhetnek.

Nem kétséges, hogy a bizottságunk nehéz feladatát kell megoldania, mert Debrecen számos utcájának neve szorosan összefügg a város történelmi kimagasló alakjaival. Debrecen utcáinak és terének nevével először 54 évvel ezelőtt változtatták meg. Akkor erre azért volt szükség, mert az erőteljes ütemben haladó Debrecenben sok olyan utcanév volt, amelyeket „nagy” és „kis” jelzővel különböztettek meg és zavart okoztak. Az idősebb debreceniek még emlékeznek arra, hogy volt a városban Nagy új utca, Kis új utca, Nagy Mester utca, Nagy Csapó utca, Kis Csapó utca, Nagy Cegléd utca és Kis Cegléd utca és így tovább. A város akkori vezetősége hálás kívánt lenni az országos politikában szerepet játszó politikusoknak és az uralkodóház egyik-másik magyar érzésű tagja iránt s ezért névadót választott közülük. Így lett a Nagy új utcából József kir. hg. utca, mert a „legmagyarabb” főhercegnek „nagy érdemei” voltak a honvédség megszervezése körül.

Debrecen főútvonala, a Ferenc József út az utolsó Habsburg király haláláig Piac utca volt s csak 1918 elején változtatták meg az elhunyt király nevére. A város törvényhatósága abból indult ki, hogy Ferenc József háromszor is járt Debrecenben és sokat tett a város haladásáért érdekében. Úgy véljük, hogy ez az álláspont ma már túlhaladott és helyén való lenne, ha a Ferenc József út vissza változna az ősi régi Piac utcára, amely még ma is így él a lakosság köztudatában.

Meghagyható lenne mai neve a Rákóczi és Bethlen utcáknak is. Mind a két történelmi alak szoros összefüggésben van a város történetével. Az előkészítő bizottság körülbelül 120 utcanévet talált, amelyek megváltoztatása időszérú. Itt van például a Degenfeld tér, amely ezt a nevet az egykori főispán személye iránti hajbókólo politika folytán nyerte. Kevesen emlékeznek vissza arra, hogy azon a közgyűlésen,

melyen ezt elhatározták, Degenfeld József gróf főispánnal szemben elbukott az igazságos Mátyás király szelleme. Az eredeti javaslat ugyanis az volt, hogy a teret Mátyás király térnek kereszteljék, mert valamikor a Hunyadiak lévén Debrecen urai és a család kastély azon a telektömbön állott, melyet a kereskedelmi iskolától a Csapó utca, Vár utca és Kálvin tér határol.

Hiába! Volt idő Debrecenben, amikor Mátyás király sem konkrálhatott Degenfeld József főispánnal. Hasonló érdekes esete volt Madách Imrénék is, amikor utcanéveket osztogattak a közgyűlésen. Az ember tragédiájának világhírű szerzőjéről egy bévárosi utcát akartak elnevezni, de ezt nem érte el a nagy magyar író, mert a protekció elűtötte őt ettől a szerencsétől, de hogy érdemeit mégis méltányol-

Spanyol törrel és töltött revolverrel volt felfegyverkezve elfogásakor Bagdi Antal

Debrecenbe hozták az Arany János utcai borotvás gyilkost

A „Debrecen” megírta, hogy Bagdi Antal debreceni hölgyfodrászt, aki két hete az Arany János utcán borotvával meggyilkolta Káthi László szabót, a debreceni rendőrség Szarvason elfogta.

Debrecenből Oláh János detektívfelügyelő és Vekerdy Géza detektívcsoporthoz szálltak ki Szarvasra. Előzőleg Bagdinak Irén nevű hölgyismerőse nyávan talál, kát adtak az úgynevezett „gróf Borza-híd” alatt, délután 5 órára. A vonat viszonylagos utazás után alig néhány perccel 5 óra előtt érkezett meg és a detektívok, mikor sietve a hidhoz mentek, látták, hogy Bagdi háttal feljűk fordulva izgatottan sétál a híd alatt lefelé. Oláh János felügyelő és Vekerdy Géza csoportvezető óvatosan egészen közel mentek a gyilkoshoz, majd pisztolyt rántva rákiáltottak:

— Allj!

Bagdi nyomban zsebébe nyúlt, ahol töltött revolvere volt. Szerencsére a csőre töltött fegyver ravasza megakadt a kabát hűlésében, nem tudta gyorsan kirántani és löni. Ez a pillanatnyi késés elég volt ahhoz, hogy a debreceni rendőrség két tagja rávesse magát, levegyerezzék és megbilincseljék a veszedelmes gonoszlevőt, akinek zsebéből a töltött hatlövetű revolver mellett még egy háromlű spanyol tör és két borotva, — egyik amelyikkel a gyilkosságot elkövette — is előkerült.

ARANYAT, EZÜSTÖT, BRILLIÁNST LEGMAGASABB ÁRON VESZ KOLLÁR órás
KOSSUTH-UTCA 4.

FELHÍVÁS!
ISTVÁN GÓZMALOM Rt. debreceni cég felhívja mindazon jogi és magánszemélyeket, akik 1944 október 20 után orosz katonai parancsnokság, főispáni, alispáni, polgári vagy polgármesteri kiutalásra, valamint bármilyen címen átvett vagy elvitt malmi anyagok, szerszámok, gépek vagy egyéb felszerelési tárgyak jegyzékét sziveskedjenek 8 napon belül ISTVÁN GÓZMALOM Debrecen Károly Ferenc József-út 5. sz. írásban bejelenteni.

HIREK

— Ügyeleti gyógyszerárak július 13-ig Kigyó (Piac u. 35.), Tisza (Péterfia u. 61.).

KÖZBESZÓLÁS

Hát a debreceni egyetem?

A kultuszminisztériumban érte. Kezlet volt a szegedi egyetemen felállítandó jogi fakultás érdekében. Nem irigyeljük testvér-városunktól, hogy teljes lesz az egyeteme, de közbe kell szólni: mi lesz a debreceni egyetemmel? A Hóman időkben több tanszéket megszüntettek itt, megcsontították egyetemünk teljességét. Ideje volna visszaállítani ezeket a tanszékeket. Debrecen óriási áldozatokat hozott egyeteméért és a város jelentősége is figyelmet érdemel.

Pont.

— A Kistemplomban vasárnap délelőtt 11 órakor dr. Kállay Kálmán egyetemi tanár hirdeti az ígét.

— Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 10 órakor van istentisztelet.

— Hajdú megye területére a cséplés végzéséhez nagyobb mennyiségű szén helyeztek kilitásba a különböző bányák részéről. A bejelentése szerint rövidesen amny szén már rendelkezésre áll, hogy a cséplőgépek kiindulhatnak a határhoz.

— Levágott gyermekeket találtak a Lehel utcán egy ház kertjében. A leletéről jelentést tettek a rendőrségnek és megindult az ügyben a vizsgálat.

— Két egyént őrizetbe vett a rendőrség a Vendég-utcai gyilkossággal kapcsolatban. Megírtuk, hogy Wertheimer Ferenc Vendég utca 12. szám alatti lakost ismeretlen tettes meggyilkolta és kirabolta. A rendőrség a megindult nyomozás során tegnap két egyént őrizetbe vett. Kihallgatásuk folyik.

— Beíratkozás a Dóczy-intézeti gyakorlatiskolába. Jelentkezés július 9, 10 és 11-én délután 4-6 óráig a ref. Kollégiumban Gerzely Ilona gyakorlatisk. tan.-nál.

— A belügyi tárca terhére ellátásban (nyugdíjban) részesülő állami tisztviselők és alkalmazottak, valamint az 1939. szept. 1. napja előtti elhalt esendőségi személyek igényjogosult hozzátartozói ellátási díjakat július 9-én, míg a honvédközpontok kivételével a többi tárca terhére ellátásban részesülők július 10-én vehetik fel a város házépítési naponta d. e. 8-10 óra között. A honvéd nyugdíjasokat a 6. honvéd kerület gazdasági hivatala fogja fizetni. Városi számv. v. v. s. g.

— Felhívás. Hatelmissz növények gyorsiróállamvizsgálatában jelentkezzék Naményiné gyorsiróiskolájában. (Piac u. 58.) Júliustól tanfolyamkezdés.

— Felhívjuk mindazokat, akik a debreceni két zsidó hitközség tulajdonát képező vagyon tárgyakat és értékeket, kegyeszerkeket, bútorokat a egyéb anyagokat elvittek, vagy azok hollétéről tudomással bírnak, azt a hitközségi irodában 8 nap alatt jelentésük be. Azok ellen, akik ezt tenni elmulasztják, megteszük a törvényes lépéseket. A nyomravezetőket jutalomban részesítjük. Elnökség.

— Tanuljon rajzolni és festeni Félégházi László és Adler Miklós festőművészek rajztanfolyamán. Kezdő és haladó csoportok. Részletes tájékoztatás naponta d. u. 3-4-ig Piac u. 61. földszint.

— Orvosi hír. Dr. Balogh Béla belgyógyász, klinikai tanárságát július 2-től ismét Péterfia 42-44. sz. alatt folytatja rendelését délelőtt háromnegyed 8-háromnegyed 9-ig, d. u. 4-5-ig.

— A szokásos évi védhímlőtásokat folyó hó 10 (kedd), 11 (szerda) és 12 (csütörtök) napjain végzik a városi orvosok délután 2 és 4 óra között a Dégenfeld-tér 2. sz. alatti városi szegénybeteg rendelésében. Védhímlőtásra kerülnek az 1944 március 1-től 1945 február 28-ig született gyermekek.

* Kúrti Iténke (Debrecen) és Nagy László alhadnagy (Újkecske) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

* Hetey Ilona és Kodácsi János református lelképásztor (Nyirgelse) jegyesek.

* Eljegyzés. Nagy István MÁV esztergályos és Bakó Éva jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Magyar Nők Demokratikus Szövetsége hírei. Debrecen város közéleti hivatal meghívásából a Szövetség közli mindazokkal, akik ideiglenesen kiadott tejkönyvvél rendelkeznek (gyerekek 4 éves korig, terhes anyák és betegek), a tejet a következő helyeken kaphatják meg: Belvárosban Var-utca 6. sz., Rákosi telepen (volt téglavető) és a környező telepeken lakók Posa-utca 35. sz., Szabados telepen (volt Nyilas telep), Vazsonyi kolóniában és környékén Márton Kálmán-utca 11. szám és a Csapókerthben és környékén lakók Kintsi-utca 55. sz. alatt, a MNDSZ elosztó tejesarnakiban. Mindazok, akik a felsorolt elosztók közelében laknak, csak ott kaphatják meg a 9 pengős áron a tejet.

— A cionista világkongresszus július 30-án kezdődik a brit fővárosban, amelyre csaknem valamennyi felszabadított európai országból küldöttség érkezik várják. A háború kitörése óta ez lesz az első cionista nagygyűlés. A végrehajtó bizottság közölte, hogy lépéseket tettek a lengyelországi, magyarországi, cseh-szlovákiai, franciaországi és belgiumi, valamint olaszországi és balkáni kiküldötték részvételének biztosítására. (MTI)

— Hétfőtől, 9-étől kezdve Budapestre szóló levélpósta küldeményeket, postautalványokat és postacsomagokat expresszként is fel lehet adni. Az expressz díj 10 pengő.

— A honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a Szálasi-uralom alatt történt katonai előléptések érvénytelenek. Ugyanakkor hatálytalanította a honvédelmi miniszter a Szálasi-féle vezérkari és hadmérnöki, főzskari testületek való átvételeket is. Az előléptéseknek ki-ételek azok a fő- és főzskari, amelyeket a kormányzó okt. 15-vel szándékozott foganatosítani. Ez csak november elsejéig léptek élethe.

A tej és tejtermékek árai

A 20.600-1945. K. M. sz. rendelet 5. §-ában foglaltak alapján Debrecen város és Hajdú vármegye területére vonatkozó érvényű, azonnali hatályú a következő tej- és tejtermék árakat állapított meg: ezen alábbi árakat a kötelező beszállítás keretében belüli beállított tejről, illetve az abból előállított tejtermékekre vonatkozóan.

Termelői árak a megye egész területén: Tej (teljes) 6.— P/l, tejzsír (32%) 40.— P/kg, juhgomolya, 52% zsír, 90.— P/kg.
Fogyasztói árak, Debrecen thj. város területén: Tej (teljes) 30 P/l, tejfő 40 P/l, tehéntúró 32 P/kg, egészen lefőzött tej 3,20 P/l, vaj, paszt., tea 170.— P/kg, kevert túró 32% zsírtart., 85.— P/kg, ömlesztett sajt 85.— P/kg. — A vármegye többi részén Tej (teljes) 7.— P/l, tejfő 30.— P/l, tehéntúró 24.— P/kg, egészen lefőzött tej 2,40 P/l, vaj, paszt. 140.— P/kg, kevert túró 32% zsírtart., 85.— P/kg, ömlesztett sajt 85.— P/kg.

A termelői árak a beszállítás helyén értendők, az árak sem csomagolás, sem más címen nem növelhetők. Tejszín átvétele esetén, továbbá a főlőzött tej, savó vagy író visszaadása esetén a termelőkkel az egészen lefőzött tejet és író literenként 2 pengővel, a savót pedig 1 pengővel kell helyt feldolgozó üzem elszámolni.
A kötelező mennyiségű beszállításának új rendje a 3700-1945. M. E. sz. rendelet alapján nyer szabályozást.

közellátási kormánybiztos
Ory István e. k. alispán
közellátási kormánybiztos

Gyászrovat

Lesújtó fájdalommal tudatjuk, hogy forrón szeretett férjem, apám, testvérünk és rokonunk Király Ferenc nyug. városi tisztviselő, ref. egyh. tanácsos életének 73. évében július 6-án elhunyt. Temetése folyó hó 9-én délután 4 órakor a Kőztemető II. oszt. ravatalozójából lesz.

Öz. Kiss Imréné Pethő Zsuzsanna 84. évében elhunyt. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz Kőztemető II. A. ravatalozójából. Lakás: Teleki utca 16. Bartha vállalat.

KÁDÁR (WIENER) ANDOR
Zsák, ponyva, kárpitos-
kellék és textil üzlete
KOSSUTH-UTCA. 27. szám
alatt m e g n y i l t .

Öry főispán és Szabó polgármester a guthi vasút meghosszabbítási munkáinál

Öry István főispán és Szabó Kálmán polgármester pénteken Nyírlugoson megemlézték a guthi vasút meghosszabbításával kapcsolatos munkálatokat. A guthi vasutat, — mint megírtuk — a Vásáry-meneékháztól Nyírlugosig mintegy négy kilométernyire meghosszabbították, ami által lehetővé válik, hogy Szabolcsnak eze a központtól távoleső része bekapcsolódjék a debreceni közlekedési ágazatba. A nyírségiek részére Debrecen, mint kultúrális és gazdasági központ felülváltoztatás szempontjából nagyjelentőségű ez a vonalmeghosszabbítás, míg debreceni szempontból főleg az élelmiszerszállítás, közlekedés szempontjából figyelemreméltó.

Jelenleg egy kilométernyi hosszúságban folynak a munkálatok, melyek még a tél beállta előtt elkészülnek. Nyírlugos vezetésére a szemle alkalmával köszöntettel fordult Öry főispánhoz és Szabó polgármesterhez, amiért lehetővé tették a vasútvonal meghosszabbítását által kapcsolat létesítését.

Nyílt levél a Debreceni Ügyvédi Kamara ideiglenes vezetőségéhez

A május hó 8-iki Magyar Közönlönyben jelent meg az 1410/1945. M. E. sz. r. az ügyvédek és közjegyzők igazolásáról.

Az ügyvédi működés igen fontos közérdekű ténykedés, tehát fontos közérdek fűződik ahhoz, hogy az ügyvédek mielőbb igazolási eljárás alá vonassanak. Közérdek és fontos ügyvédi érdek is, hogy az ügyvédi kar a demokratikus kormány rendelkezésének minél előbb tegyen eleget és ezáltal a demokratikus új rendbe való beilleszkedésének és a reakcióval való leszámolásának minél előbb bizonyosságát adja.

Kifogásolható az eddigi késedelem és szükséges, hogy a Kamara vezetősége mielőbb megtegye a szükséges intézkedéseket.

Tisztelettel
Dr. Rényi Andor
ügyvéd.

KERESKEDŐ TÁRSULAT KÖZLEMÉNYEI

Korcsmárosok közgyűlése. Debrecen és vidéke korcsmáros és italmérok ipartársulata, mint a Kereskedő Társulat szakosztálya, folyó hó 15-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja évi rendes közgyűlését a Kereskedő Társulat dísztermében. Ére a tagokat is ezután meghívom és kérem, hogy mindenki jelenjen meg. Tízgyőrsőzet: 1. Elnöki megnyit. 2. Beszámoló. 3. Zárszámolás megtárgyalása. 4. Tiszttartó kiegészítése. 5. Előirányzat megtárgyalása. 6. Időszervi kérdések. 7. In dítványok. Társulati elnök.

Minden kereskedőre és szabadi pályán működő iparjogszertartóra kötelező. Az idevonatkozó rendeletek értelmében iparigazolási és üzlet-helyiségük elvezetésének vesztélyével. Június 16-ig az igazoló lapok Társulattal történő benyújtása, igazoló lapok a Társulathoz kaphatók. Június havában forgalmazott bevétel és azután járó forgalmi adó kimutatása egy ív papíron benyújtandó a Társulattal a nyílt csékek történő feladása igazolható. Július 15-ig azok a kereskedők, akik munkaversenyben felajánlott céomagajukat nem juttatták el, tartoznak beszámoltani, vagy bejelenteni azt, hogy heti 3 óra fizikai munkával kívannak résztvenni az új építésben. Fenti ügyek intézése kizárólagosan csak délután 5 és 7 óra között történik. Felkérjük az érdekelteket, hogy ezen ügyekben a nap más időszakában nem állhatunk rendelkezésükre.

Iparigazolások záradékolását rendeltetelmében mindenki tartozik augusztus 12-ig az I. fokú iparhatóságnak leadni. Az I. fokú hatóság ábe sorrendben fogja azt beszélni, amelyre vonatkozólag a lapokban lesz tájékoztatás adva.

DEKASE közgyűlése vasárnap, július 8-án délelőtt 10 órakor lesz megtartva.

Befőttes és uhorkás üvegek
érkeztek
BERGER ZSIGMOND
Piac-utca 58.

Gyermekköcsik, háztartási
cikk, vasárnap beszerezhetők
TÓTH GYULA cégnél
Kossuth-utca 11. sz.

SZAKSZERVEZETI ÜGYEK

Szakszervezetek székháza:
Arany János-utca 2.

Ma a Szakszervezetek Napja

NAPIREND:

- 7 órakor zenés előszó.
- 8 órakor autós propogandaút a városban át.
- 9 órakor gyűlés a Petőfi-téren.
- 10 órakor indulás az Arany Bikához.
- 10 órakor nagygyűlés a Bikában. Beszél: Kossa István.

A nevelők szakszervezetének tagjai vasárnap reggel 9 órára gyűlekeznek a Petőfi-téren a szakszervezeti felvonuláshoz.

A magyar orvosok szabad szakszervezete debreceni csoportja felkéri tagjait, hogy az ideiglenes megállapított tagdíjait az elmaradt június, valamint július hóra a Siket-nema Intézetben lévő hivatalos helyiségükben, illetve dr. Gál Imre titkár úrnál (Belklinikai) befizetni sziveskedjenek.

A háztelgyelők szakszervezetének vezetősége felhívja összes tagjait figyelmét, hogy ma, vasárnap délelőtt 9 órakor az összes szakszervezetek és pártok felvonulásához 8 órakor a szak szervezeti székház Arany János-utca 2. szám előtt az utcán gyűlekezni sziveskedjenek. Figyelmeztetem a tagokat, hogy névsorolvasás lesz. Az elmaradott, az a követelményeket maguknak tulajdonítsák. Nagyobb családtagok is elhozandók. Vezetőség.

A magántisztviselők vasárnap reggel 9 órakor a Petőfi téren gyűlekeznek és zárt egységben vonulnak a Szakszervezeti Nagyszobára. Vezetőség.

Nyugdíjas magántisztviselők 11-én, szerdán délután 3 órakor a Magántisztviselők Szakszervezete irodájában saját érdekében megbeszélésre jelenjenek meg.

A mérnökök és technikusok szakszervezete felhívja tagjait, hogy az adatszolgáltatási bejelentés minél előbb adják le Molnár Endre (műsz. tanácsos Sas-utca 4. vagy Lutter Béla (D-mén. Dégenfeld-tér 2.) megbízottaknak. — Legközelebbi gyűlésünk folyó hó 16-án, hétfőn tartjuk délután 3/6 órakor.

Az élelmezési munkások hétfőn délután 4 órakor taggyűlést tartanak. Tárgy: Vezetőség kiegészítése.

A mérnökök és technikusok szakszervezete tagjai vasárnap reggel 9 órakor gyűlekeznek a Petőfi-téren és Déák Ferenc-utca sarkán, a technikus egység demonstrálása érdekében minden tag megjelenésére feltétlen számítunk. Vezetőség.

Fodrász szakszervezet felhívja tagjait figyelmét, hogy I. hó 9-én és 11-én este 6-8-ig a hátralekötött tagdíj befizetése és a szakszervezeti könyv lepecsételése vezetett okvetlen jelenjenek meg. Vezetőség.

Felhívás! Az utca és háztömbházlakók I. hó 11-én délután 5 órakor tartják összehívottukot. Felkérjük a háztömbházlakókat, hogy pontosan jelenjenek meg, és összehívottukat minél előbb szedjék össze és számoljanak le. A fobizalmiak titkára.

Felhívjuk az összes szakmák vezetőségét, hogy vasárnap délután 4 órakor összehívottukot gyűlésen jelenjenek meg. Tárgy: Szakszervezeti és szakmai kérdések, beszél Kossa István elvtárs. Pontos megjelenést kérünk.

Ipartestületi közlemények

Felhívjuk az ipartestületi tagjaink figyelmét, hogy a mindenkire kötelező igazolási eljárásához szükséges nyilatkozat beadásának határideje 15-ével lejár. Eddig oly kevesen tették eleget a beadásnak, hogy az utolsó napokon nagy torlódásra van kilátás. Miután a esőkentéti létszámú hivatal külön munkacsoport beállításával nem rendelkezik, mindenki saját érdekében jár el, ha nem hagyja az utolsó napokra a beadványt. Aki határidőig nyilatkozatát nem adja be, iparjogszertartó elveszti. Ipartestületi elnöksége.

A bádógos szakosztály f. hó 10-én d. u. 5 órakor szakosztályi ülést tart. Tekintettel a árgyosorozat fontosságára pontos megjelenést kér az elnökség.

A húsiparos szakosztály kedden délután 5 órakor nagyon fontos ügyben ülést tart a Testület termében. Minden tag pontosan ott legyen. Elnökség.

SZÍNHÁZ, MOZI, MŰVÉSZET

Román szerző darabja lesz a debreceni Irodalmi Kamaraszínház új drámája, Caragiale „Boeszu” e színművet tüzte műsorra Belezny István igazgató Lükő Gábor és dr. Kárisony Sándor művészi fordításában.
debreceni színház augusztus 20-án ünnepli fennállásának 80-ik évfordulóját.

MEGNYÍLT
HAVANCSÁK tánciskolája!
Építő Munkások Otthona Kossuth-utca 1.
ÖSSZTÁNCOK szombat 6, vasárnap 5 óráig. Kezdődnek tanfolyam július 9-én. Legszébb terem. KITŰNŐ ZENE!

Július 23-án tartják alakuló gyűlését a Szovjet-Magyar Művelődési Társaság

A Szovjet-Magyar Művelődési Társaság előkészítő bizottsága ülést tartott. Dr. Juhász Géza tanácskerti főigazgató beszámolt budapesti tárgyalásának eredményéről. Az ülés ezután megállapította a társaság alapszabályait. A Szovjet-Magyar Művelődési Társaság debreceni szervezete alakuló gyűlése július 23-án lesz, ezen Zilahy Lajos és Hay Gyula, a fővárosi Szovjet-Magyar Művelődési Társaság elnöke és főtájkára is beszédet mondának. Utána Rachmanov nagyszerű zsinórban kerül előadásra a Csokonai Színházban. Az előkészítő bizottság elhatározta, hogy a társaság működéséhez olyan klubhelyiséget keres amelyben az Ady Társaságnak és Zenekedvelők Körének is helyet adhatnának. A helyiség berendezése után mindjárt megkezdik a Társaság aktív működését előadókat tart, orosz nyelvtanfolyamot rendez, könyvtárt létesít.

SPORT

Nagyvárad labdarúgók és birkozók szereplőnek ma délután a Dicsőégi-utcai sportterepen. Fel 6 óra kezdettel játszik Debrecen—Nagyvárad csapata. A várad együttesben szerepel a volt Ferencváros Lukács, Sárvári, Csapó, Bodó, Juhász, Deményi, Satoveczy és más válogatott játékosok. Előzőleg fél 5 óra kezdettel a DVSC országos bajnok birkozói mérkőzést játszott. Haladás birkozói mérkőzést, akik között több román válogatott birkozó szerepel. A DVSC-ben Nemethy, Tarányi, Sipos és a többi országos bajnokok kívül ismét szerepel Kóvér 3 óra a debreceni erővel együttesen veszik fel a küzdelmet. Fél 3 óra kezdettel pedig DVSC III.—DMTE III. mérkőzés lesz.

Hajdúbozsermény—Bukaresti tüzepek 4:1 (2:0) Hasznosi (3) és Kovács góljaival szép játék arán győztek le a hajdúbozserményeket a bukaresti tüzepek csapatát. A bukarestiek csapatában elvonulbeli játékos játszott. A mérkőzés 1000 fonyi közönség nézte végig. A bozserményiek nagyon jól mozogtak, Stubinecky a mezony legjobbjai volt.

A DVSC csapata Kolozsvárral játszik e héten Opatá Zoltán csapatával és pénteken a kolozsváriakkal együtt tér vissza Debrecenbe, akikkel szombaton a DMTE, vasárnap, július 15-én a DVSC játszik visszavágó mérkőzést. A kolozsváriak Debrecenből Miskolcra, Salgotarjába és Szolnokra utaznak turnéjuk során.

A MADIS Vénkerti csoportja felhívja a labdarúgó tagok figyelmét, hogy hétfőn, fél 6 óra a DEAC pályán edzés vezetett jelenjenek meg.

A Debreceni MÁV Bocskár labdarúgó szakosztályának vezetője Káthy Zsigmond, a régi kiváló sportember lett Szaktanácsadó Kántor Dező, a DVSC volt válogatott középpályás, edzője: Sarosvárti János, a Kispeszt Burján néven ismert. Franciaországot járt kitűnő játékosok let. A csapat szervezése Szilágyi Dező elnök és dr. Thomas Henrik ügyvezető irányítása mellett erős utemben folyik.

ÓLOMKRISTÁLYT
TAKÁCSNÉTÓL
Piac-utca 22.
ARANYAT, ÉKSZERT
magas áron veszek

Jó ruhát akar?
Jegyezze fel címem!
DOLGOZTASSON ÖN IS
MAYER ÜRISZABÓNÁL
TANÍTÓ-U. 16.
Tökéletes szabás!
Finom munka!

ZONGORA SZÁLLÍTÁST vállal
és szakszerűen fogoz
LÉVALI Csap-utca 88. sz.
szíves megkereséseket a délutáni órákban mindig előre kérom eszközölm.

IRODALMI KAMARASZÍNHÁZ
A városi zeneiskola előad-
termében vasárnap július 8-án
fél 7 órakor

Róbert és Marianne

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Tel.: 110 Tel.: 110
Vasárnap július 8-án d. u. 1/24
és este 1/27 órakor

János vitéz
Hétfőn július 10-én 1/27 órakor
János vitéz

